

**Oświadczenie pacjenta
pro futuro
jako problem
medyczny, etyczny, teologiczny i prawny**

Redakcja naukowa

**Marian Machinek
Małgorzata Prusak
Tadeusz Zadorożny**

Wydawnictwo
Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego
w Olsztynie

Oświadczenie pacjenta
pro futuro
jako problem
medyczny, etyczny, teologiczny i prawny

Redakcja naukowa

Marian Machinek
Małgorzata Prusak
Tadeusz Zadorożny

Wydawnictwo
Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego
w Olsztynie

Kolegium Wydawnicze UWM
Przewodniczący
Zbigniew Chojnowski
Redaktor Działu
Marek Jodkowski

Recenzenci
Piotr Aszyk SJ
Jakub Pawlikowski

Redakcja wydawnicza
Maria Fafińska

Projekt okładki
Urszula Patalas

Skład i łamanie
Marian Rutkiewicz

Publikacja powstała dzięki współfinansowaniu
Warmińsko-Mazurskiej Izby Lekarskiej
Collegium Medicum UWM w Olsztynie
Wydziału Teologii UWM w Olsztynie

ISBN 978-83-8100-205-9

© Copyright by Wydawnictwo UWM • Olsztyn 2020

Wydawnictwo UWM
ul. Jana Heweliusza 14, 10-718 Olsztyn
tel. 89 523 36 61, fax 89 523 34 38
www.uwm.edu.pl/wydawnictwo/
e-mail: wydawca@uwm.edu.pl

Ark. wyd. 16; ark. druk. 14
Druk: Zakład Poligraficzny UWM w Olsztynie, zam. 121

Spis treści

Marian Machinek, Małgorzata Prusak, Tadeusz Zadorożny Wprowadzenie	7
Barbara Chyrowicz Autonomia działania a autonomia osoby	11
Anna Paprocka-Lipińska Zgoda lub sprzeciw – czy pacjent faktycznie wie o czym decyduje?.....	25
Marian Machinek Niektóre kwestie etyczne w odniesieniu do oświadczenia pacjenta <i>pro futuro</i>	35
Marek Czarkowski Oświadczenie <i>pro futuro</i> jako nowa forma relacji pomiędzy rodziną, pacjentem i lekarzem	55
Małgorzata Krajnik Advanced Care Planning jako przygotowanie do śmierci	73
Małgorzata Prusak Pełnomocnik medyczny w kontekście etycznych zastrzeżeń wobec oświadczeń <i>pro futuro</i>	87
Tomasz Stompór Medycyna schyłku życia a deklaracja <i>pro futuro</i> – punkt widzenia klinikisty.....	105
Tadeusz Zadorożny Pacjent religijny w obliczu decyzji <i>pro futuro</i> . Prawo i debata społeczna w Stanach Zjednoczonych	117
Józef Wróbel Rezygnacja z terapii daremnej w oświadczeniu <i>pro futuro</i> . Stanowisko bioetyki katolickiej	135
Joanna Haberko, Agnieszka Wojcieszak Dobro pacjenta a obowiązki lekarza w kontekście poszanowania prawa do informacji	161

Lidia Glinka

Kwestie prawne, medyczne i etyczne w Oddziale Intensywnej Terapii:
terapia daremna 185

Anna Krupniewska, Anna Doboszyńska

Oczekiwania pacjenta a współczesny system opieki zdrowotnej 195

Noty biograficzne 213